

FACTSHEET SLA

Fruit & Vegetable Facts; Jan Kees Boon; +31654687684; fruitvegfacts@gmail.com

SPANJE VOORZIET IN DE WINTER EUROPA VAN SLA

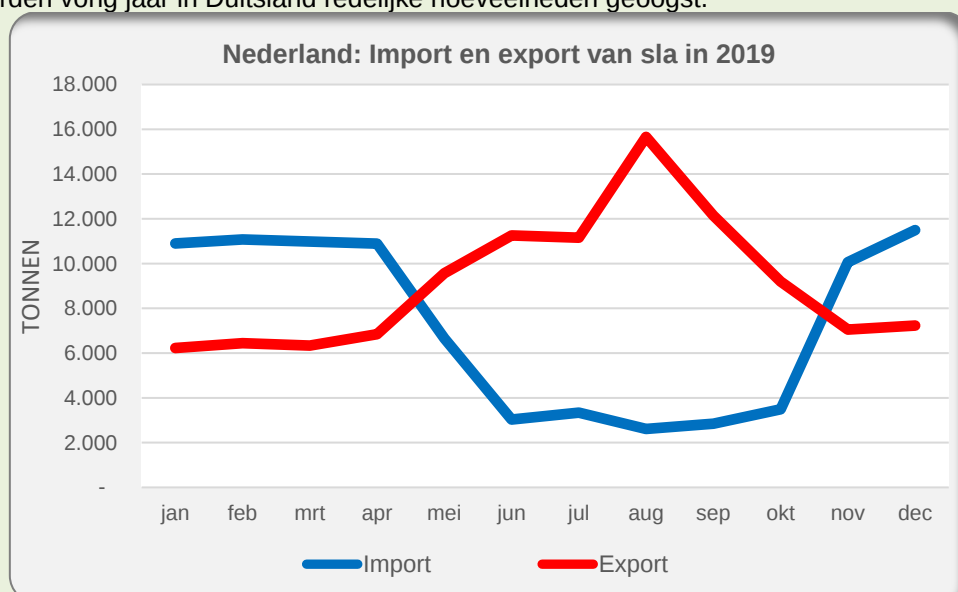
Alleen in Europa en Noord Amerika internationale handel

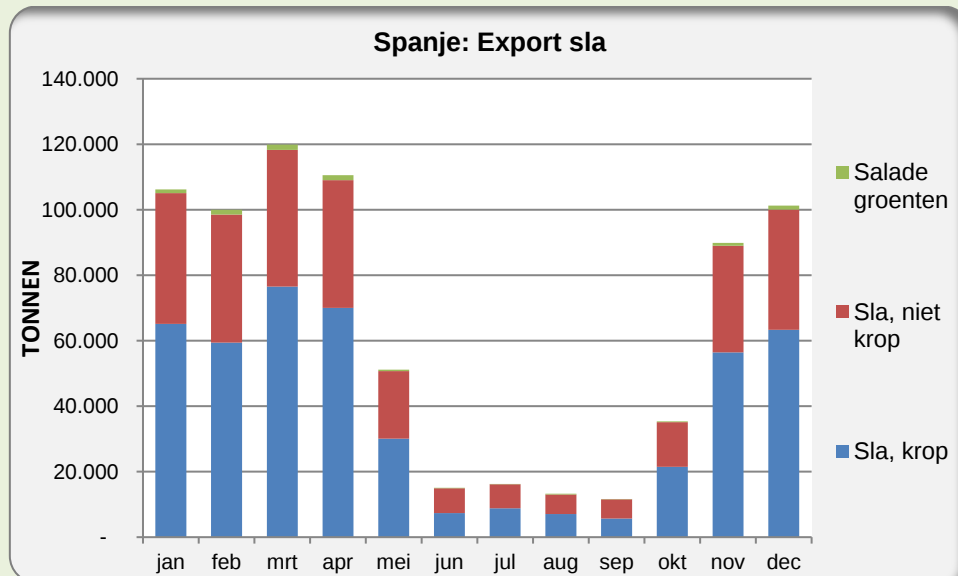
De internationale handel in sla vindt gezien de aard van het product vooral regionaal plaats. De regio's waar sla wel veel over de grens gaat zijn Noord Amerika en Europa. Wereldwijd wordt er zo'n 2 miljoen ton sla internationaal verhandeld. Spanje is veruit het belangrijkste exportland met in het afgelopen jaar een export van 770.000 ton. De Verenigde Staten en Canada zijn de belangrijkste importlanden maar niet ver daar achter zijn Duitsland en het Verenigd Koninkrijk ook grote importeurs van sla.

Niet elk land hanteert dezelfde definitie van sla en ook gebruiken de diverse landen de twee belangrijkste statistiekposten voor sla verschillend. Er is een post voor kropsla en een post voor andere sla (wel Lactuca) wat neer zou moeten komen op vooral ijsbergsla en dan is er nog een aparte post voor saladegroenten (geen Lactuca en ook geen witlof/andijvie ed.). In dit artikel wordt voor zover het EU landen betreft alle drie de posten gebruikt en bij landen buiten de EU alleen de 2 Lactuca-posten. Bij Lactuca gaat het in ieder geval om kropsla en ijsbergsla. Deze beide vormen de bulk van alle sla.

Nederland: Verhouding ijsberg-krop nu 85-15

Van een aantal Europese landen en de Verenigde Staten is een onderscheid bekend als het om de productie gaat. Van de 1 miljoen ton sla die vorig jaar in Spanje werd geoogst was ongeveer driekwart ijsbergsla. Voor Italië als tweede producent is geen onderscheid bekend tussen krop- en ijsbergsla. Wel is bekend dat van de 470.000 ton vorig jaar 155.000 ton beschermde teelt was. Duitsland geeft de meeste details als het de productie van sla gaat. Vorig jaar werd er 335.000 ton sla geoogst. Hiervan was 140.000 ton ijsbergsla. En verder 50.000 ton kropsla. Ook van bindsla, eikenbladsla en rucola werden vorig jaar in Duitsland redelijke hoeveelheden geoogst.

In het Verenigd Koninkrijk wordt jaarlijks ruim 100.000 ton sla geteeld. Het grootste komt kamt van de vollegrond. In Nederland wordt jaarlijks ook ruim 100.00 ton sla geteeld. Voor 85% betreft dit ijsbergsla. Hierbij gaat het uitsluitend over vollegrondsteelt. Het is niet bekend hoeveel sla (er nog) onder glas geteeld wordt. Van België is weer alleen bekend of de sla van de vollegrond komt of van onder glas. De meeste sla komt van de beschermde teelt.

Spanje voorziet Europa min winter van ijsbergsla

Spanje het land dat in het winter halfjaar veel Europeanen van sla voorziet. Vorig jaar exporteerde Spanje 770.000 ton sla. Het zal hierbij grotendeel om ijsbergsla gaan. Het echte exportseizoen loopt van november t/m april. Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk zijn de drie grote afnemers. Volgens Eurostat exporteerde Spanje vorig jaar naar die landen resp. 175, 128 en 125.000 ton. Importcijfers in die landen geven echter andere cijfers voor Duitsland (135.000 ton), Frankrijk (100.000 ton) en het Verenigd Koninkrijk (180.000 ton). Opgeteld komt is het voor die drie landen wel dezelfde hoeveelheid. Er gaat derhalve Spaanse sla via in ieder geval Frankrijk naar het Verenigd Koninkrijk. Verder exporteerde Spanje naar Italië (70.000 ton), Nederland (63.000), Polen (40.000) en Zweden (30.000). Naar België ging een kleine Spaanse sla 10.000 ton.

Veel slahandel via Nederland maar ook veel Nederlandse sla naar het buitenland

Volgens Eurostat exporteert Nederland jaarlijks incl. re-export ongeveer 110.000 ton sla en importeert het bijna 90.000 ton. KCB-cijfers die uitsluitend betrekking hebben op Nederlands product geven voor 2019 een export van 43.000 ton waarvan 37.000 ton ijsbergsla, 3.600 ton kropsla, 1.000 ton Lollo Biondi en 800 ton Lollo Rossa en kleinere hoeveelheden Romeinse sla en eikenbladsla. Van de 43.000 ton Nederlandse sla die vorig jaar werd uitgevoerd ging 18.000 ton naar Italië. Dit betrof vrijwel uitsluitend ijsbergsla. Naar Duitsland werd 6.400 ton uitgevoerd, naar Frankrijk 3.100 ton en naar België 2.600 ton.

Veel Nederlandse sla naar Duitsland

Volgens Eurostat cijfers is Duitsland de belangrijkste afnemer van Nederland. In het afgelopen jaar zou er 34.00 ton naar Duitsland zijn uitgevoerd. Die zelfde hoeveelheid zien we ook terug bij de Duitse import. Zowel op de cijfers op basis van land van herkomst (Eurostat) als op basis van land van oorsprong (Duitse CBS). Dit wijst op (een sterke) onder rapportage van de KCB-cijfers.

Jan Kees Boon

Fruit and Vegetable Facts

www.fruitandvegetablefacts.com

fruitvegfacts@gmail.com

Sla: Productie wereldwijd (in 1000 ton)

(Lettuce and chicory)

Bron: FAO	2014	2015	2016	2017	2018
Totaal	24.889	26.081	27.139	27.425	27.088
China	13.659	14.638	14.928	15.235	15.542
USA	3.791	3.795	4.682	4.508	3.677
India	1.093	1.144	1.171	1.197	1.223
Spanje	903	927	930	976	935
Italië	485	438	322	327	488
Japan	578	568	586	583	579
Iran	412	517	532	512	525
Turkije	451	447	478	490	488
Mexico	407	438	440	481	486
Frankrijk	391	391	383	368	364
Duitsland	314	314	305	327	323
Niger	90	163	174	172	170
Australië	123	140	140	146	148
Ver Kon	135	135	107	112	107
Nederland	104	120	115	107	107
Chili	91	85	84	88	96
Columbia	78	78	95	84	95
Egypte	113	103	71	87	90
Canada	82	85	91	87	87
Zuid Korea	109	102	86	90	85
Guatemala	78	83	87	92	84
Irak	138	44	23	30	83
Peru	64	69	74	74	78
Zwitserland	74	71	66	70	73
Tunesië	75	69	70	71	70
Venezuela	63	71	51	58	63
Jordanië	51	58	71	57	62
Griekenland	61	84	73	68	58
Libanon	45	53	55	56	58
Maleisië	67	66	65	40	57
Mali	47	52	53	57	57
Syrië	51	51	51	51	51
België	43	43	41	41	35
Overige	623	640	639	684	643

Sla: Productie per slasoort in diverse landen (in tonnen)

Kolom1	2015	2016	2017	2018	2019
Spanje	927.380	929.940	976.110	934.670	1.004.670
Ijsbersla				704.162	
Lechuga romana				230.508	
Italië	437.980	322.240	326.720	487.985	466.035
Sla vollegrond				336.182	311.569
Sla beschermd				151.803	154.466
Duitsland	314.189	305.389	326.504	323.253	335.921
IJsbersla	130.081	120.958	135.848	134.160	138.823
Kropsla	51.906	48.539	48.628	43.458	48.761
Bindsla	30.852	34.861	39.290	39.658	43.839
Pluksla	38.189	36.923	36.580	32.152	32.337
Eikenbladsla	24.175	24.523	23.241	19.337	21.637
Ruccola	12.710	13.927	14.719	20.030	19.402
Veldsla	14.134	13.646	14.693	13.731	11.737
Radicchio	5.475	5.177	6.915	7.601	6.690
Overige	6.667	6.835	6.590	13.126	12.695
Ver Koninkrijk	135.445	106.729	112.336	107.428	
Sla vollegrond	122.078	92.505	98.798	92.295	
Sla beschermd	13.367	14.224	13.539	15.133	
Nederland 1)	119.500	114.800	107.300	106.700	101.600
IJsbergsla	90.300	88.600	83.600	84.800	86.000
Krop/ov. sla	29.200	26.200	23.700	21.900	15.600
België	42.800	41.150	40.500	34.750	33.700
Sla beschermd	35.000	33.500	33.600	28.000	
Sla vollegrond	7.800	7.650	6.900	6.750	

1)Alleen vollegrond

Sla (krop en ijsberg): Export wereldwijd (in tonnen)

Bron: Comtrade	KROP					NIET KROP					SAMEN
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Totaal	971.508	1.015.889	1.048.603	1.075.996	993.288	1.005.875	1.039.309	1.024.471	1.046.991	993.628	1.986.916
Spanje	456.931	456.835	493.201	508.708	471.405	278.985	294.821	273.644	296.423	290.057	761.462
Ver Staten	119.686	122.698	120.299	119.249	112.964	216.952	212.665	211.123	207.707	220.345	333.309
Mexico	80.255	86.735	96.922	88.307	90.295	72.775	74.923	117.072	119.486	154.605	244.900
China	30.714	41.035	41.270	47.113	67.593	60.355	74.285	54.441	48.993	62.307	129.900
Nederland	24.772	28.939	35.821	35.093	33.194	62.710	66.031	68.553	72.862	70.780	103.974
Italië	31.227	32.916	30.054	31.519	29.401	42.959	47.941	43.931	49.158	44.459	73.860
Duitsland	4.253	3.923	5.747	4.493	3.261	39.398	33.594	34.659	38.569	41.913	45.174
Canada	23.063	21.505	20.828	21.756	23.682	19.215	18.220	18.191	16.112	16.720	40.402
België	27.044	25.972	27.003	23.212	19.988	13.180	13.058	12.585	14.598	14.993	34.981
Guatemala	24.996	27.316	27.986	28.742	27.095	2.389	2.550	2.637	1.865	2.072	29.167
Frankrijk	8.254	8.531	7.795	6.578	8.664	13.456	13.923	13.784	13.441	13.150	21.814
Polen	7.296	9.987	9.978	11.698	13.601	921	1.454	2.188	3.402	4.751	18.352
Egypte	7.199	10.436	12.935	11.358	17.690	27	153	105	90	660	18.350
Maleisië	6.124	8.467	7.946	7.327	7.042	6.707	6.963	7.493	7.931	7.346	14.388
Iran	29.555	49.977	25.726	58.262	11.939	60.150	63.092	65.441	65.597	2.184	14.123
Portugal	2.902	2.252	2.694	3.977	4.297	3.609	3.548	4.683	3.993	3.894	8.191
Taiwan	11.308	11.408	8.717	12.359	6.878	475	546	271	605	615	7.493
Ver Kon	2.608	2.465	3.779	2.278	2.661	3.084	3.439	4.242	3.755	4.074	6.735
Hongarije	1.627	1.999	2.021	1.968	1.740	4.741	4.820	4.420	4.891	4.899	6.639
Litouwen	13.692	8.882	7.676	5.453	2.404	6.775	5.705	5.621	5.676	3.130	5.534
Turkije	1.971	937	1.930	1.006	1.557	4.288	2.047	2.525	4.017	3.901	5.458
Zweden	3.365	3.885	2.937	3.212	3.602	2.245	2.240	2.080	1.891	1.841	5.443
Libanon	9.297	8.582	7.647	7.279	5.272						5.272
Denemarken	1.630	1.072	1.358	2.765	1.858	3.101	3.817	3.234	3.715	2.163	4.021
Oostenrijk	1.025	953	653	503	642	2.605	2.187	2.195	3.098	2.940	3.582
Hong Kong						160	483	5	2.737	3.443	3.443
Tsjechië	1.127	1.264	1.782	224	529	1.711	1.593	1.103	2.282	2.034	2.563
Wit Rusland	12.434	7.364	6.508	4.494	876	5.922	4.237	4.284	4.802	1.376	2.252
Australië	491	240	226	713	496	854	1.124	1.454	1.384	1.568	2.064
Overige	26.662	29314	37164	26350	22662	76.126	79.850	62.507	47.911	11.408	34070

Sla (krop en ijsberg): Import wereldwijd (in tonnen)

Bron: Comtrade	KROPSLA					SLA, NIET KROP					SAMEN
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Totaal	1.003.624	1.034.899	998.557	1.021.695	931.522	946.477	956.148	1.008.247	1.043.228	1.094.141	2.025.663
Ver Staten	137.000	134.020	121.003	95.993	118.051	86.000	84.274	149.865	183.658	240.001	358.052
Canada	89.538	88.192	87.463	86.991	89.995	192.614	191.181	191.892	185.022	188.470	278.465
Duitsland	91.806	91.322	85.967	70.906	69.754	170.395	163.956	158.991	163.764	147.715	217.469
Ver Kon	93.503	112.677	91.520	128.536	115.838	113.942	108.732	100.700	87.390	99.124	214.962
Italië	55.067	53.789	57.898	59.708	66.363	28.337	31.786	31.611	39.155	41.164	107.527
Frankrijk	39.163	35.696	32.061	32.679	31.590	49.416	54.955	51.825	53.349	55.306	86.896
Nederland	11.376	15.730	29.597	21.944	22.399	47.227	50.584	54.896	54.590	55.347	77.746
Polen	35.618	31.950	31.225	35.033	32.800	12.980	13.888	18.415	21.672	26.797	59.597
Rusland	16.850	19.251	26.414	30.324	29.398	5.296	7.696	9.952	10.802	10.098	39.496
Zweden	30.365	27.318	27.851	26.749	25.764	6.794	6.944	6.658	8.888	9.909	35.673
Mexico	17.113	15.804	15.039	21.631	25.164	7.923	9.244	7.702	8.922	10.450	35.614
Hong Kong	18.529	21.392	30.649	26.033	20.616	19.935	23.918	23.264	11.757	11.200	31.816
Saoedi Arabië	30.366	28.227	29.168	29.002	31.706						31.706
Oostenrijk	8.319	8.404	8.449	8.685	8.681	19.124	18.717	16.520	16.493	19.383	28.064
België	5.464	7.013	7.000	5.219	6.318	22.963	22.110	17.865	21.415	21.523	27.841
El Salvador	22.336	24.909	24.642	25.450	24.480	2.469	2.434	2.358	1.821	2.108	26.588
Finland	17.270	18.889	18.012	18.369	15.961	4.585	4.721	5.213	4.306	5.996	21.957
Zwitserland	19.641	19.055	16.634	17.811	17.886	4.220	4.321	3.727	3.990	4.054	21.940
Taiwan	16.080	18.701	17.409	15.676	16.395	4.961	5.693	5.550	5.387	4.778	21.173
Denemarken	9.523	7.276	6.379	9.123	7.073	14.620	11.621	12.591	14.607	12.354	19.427
Spanje	10.493	9.502	8.015	9.329	10.812	7.220	7.754	9.191	9.310	8.344	19.156
Singapore	10.933	11.219	10.382	10.304	9.469	5.897	6.617	6.937	7.450	7.369	16.838
Hongarije	1.121	2.157	1.360	1.708	2.301	11.213	11.372	10.838	12.915	14.394	16.695
Tsjechië	7.683	8.725	9.939	8.290	6.272	7.991	8.234	8.143	12.311	9.389	15.661
Zuid Korea	8.504	13.353	10.973	12.711	10.147	3.073	4.040	3.876	4.379	4.393	14.540
Ierland	7.973	7.994	8.429	7.686	7.121	5.968	5.744	6.207	5.843	7.090	14.211
Roemenië	4.247	4.241	5.033	5.433	5.034	5.723	6.775	7.675	8.669	8.397	13.431
Litouwen	13.941	9.795	8.574	6.236	3.439	9.331	8.387	9.411	9.952	7.000	10.439
Slowakije	2.974	3.246	3.541	4.052	4.525	3.623	6.922	3.367	3.977	5.107	9.632
Thailand	6.243	6.866	6.380	6.018	5.959	2.056	2.253	2.262	2.796	3.646	9.605
Maleisië	5.930	4.843	4.795	5.396	3.741	3.502	3.042	4.870	4.213	5.296	9.037
Slovenië	4.093	3.871	4.501	4.995	4.558	3.989	4.636	4.561	4.464	4.089	8.647
Portugal	682	1.289	2.027	1.828	2.027	2.860	3.960	3.605	5.113	5.101	7.128
Oekraïne	1.897	1.970	2.097	2.620	3.474	292	355	563	1.211	2.920	6.394
Wit Rusland	13.417	10.362	8.321	5.819	3.119	6.480	5.693	5.325	5.362	3.253	6.372
Bulgarije	377	847	590	773	1.047	2.240	2.581	2.911	3.065	2.775	3.822
Ver Arab Em						8.426	10.738	10.004	14.622	883	883
Overige	138.189	155.004	139.220	162.635	72.245	42.792	40.270	38.906	30.588	28.918	101163

Sla: Export per type uit enkele landen (in tonnen)

Bron: Eurostat	2016	2017	2018	2019
Spanje	763.092	775.035	813.659	770.469
Sla, krop	456.835	493.201	508.708	471.405
Sla, niet krop	294.821	273.644	296.417	290.044
Overige sla	11.436	8.191	8.534	9.019
Italy	146.766	137.857	153.587	154.715
Overige sla	65.909	63.873	72.910	80.855
Sla, niet krop	47.941	43.931	49.158	44.459
Sla, krop	32.916	30.054	31.519	29.401
Nederland	97.014	107.885	111.593	109.122
Sla, niet krop	66.031	68.553	72.862	70.787
Sla, krop	28.939	35.821	35.093	33.681
Overige sla	2.044	3.510	3.637	4.654
France	62.417	61.407	59.513	62.269
Overige sla	39.963	39.827	39.494	40.560
Sla, niet krop	13.923	13.784	13.441	12.854
Sla, krop	8.531	7.795	6.578	8.855
Duitsland	38.143	41.120	43.793	46.416
Sla, niet krop	33.594	34.659	38.569	42.026
Sla, krop	3.923	5.748	4.493	3.268
Salade	626	714	731	1.122
België	56.643	61.684	41.136	38.538
Sla, krop	25.972	27.003	23.212	20.281
Sla, niet krop	13.058	12.588	14.598	14.997
Overige sla	17.614	22.094	3.326	3.260

Sla: Import per type uit enkele landen (in tonnen)

Bron: Eurostat	2016	2017	2018	2019
Duitsland	290.382	279.610	272.093	262.265
Sla, niet krop	163.956	158.991	163.764	148.781
Sla, krop	91.322	85.967	70.906	70.655
Sla overig	35.104	34.652	37.423	42.829
Ver Kon	205.933	192.457	214.398	219.888
Sla, krop	95.666	82.652	119.323	109.792
Sla, niet krop	93.493	89.598	77.019	94.466
Sla overig	16.774	20.207	18.055	15.630
Frankrijk	140.524	134.263	134.336	137.982
Sla, niet krop	54.955	51.825	53.349	55.245
Sla overig	49.874	50.377	48.308	51.153
Sla, krop	35.696	32.061	32.679	31.584
Italië	93.378	98.262	109.651	120.370
Sla, krop	53.789	57.898	59.708	66.363
Sla, niet krop	31.786	31.611	39.155	41.164
Sla overig	7.804	8.752	10.788	12.843
Nederland	77.629	96.097	86.591	87.384
Sla, niet krop	50.584	54.896	54.590	56.311
Sla, krop	15.730	29.597	21.944	22.443
Sla overig	11.314	11.604	10.057	8.630
België	31.674	27.865	29.871	32.051
Sla, niet krop	22.110	17.865	21.415	21.620
Sla, krop	7.013	7.000	5.219	6.388
Sla overig	2.551	3.000	3.237	4.043
Denemarken	22.621	23.167	24.519	23.387
Sla, niet krop	11.712	12.652	12.812	12.348
Sla, krop	7.297	6.349	7.515	6.996
Sla overig	3.612	4.166	4.192	4.044
Tsjechië	22.563	23.789	27.167	22.541
Sla, niet krop	7.538	7.352	11.385	8.675
Sla overig	6.483	6.877	7.644	7.661
Sla, krop	8.541	9.560	8.137	6.205
Spanje	18.180	18.035	19.343	19.779
Sla, krop	9.502	8.015	9.329	10.812
Sla, niet krop	7.754	9.191	9.310	8.344
Sla overig	924	828	703	623

Nederland: Import en export sla (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
IMPORT	68.518	77.629	96.097	86.591	87.384
EU28	68.375	77.153	93.627	85.564	86.267
EU28 extra	143	476	2.470	1.027	1.117
Sla, niet krop	47.227	50.584	54.896	54.590	56.311
Sla, krop	11.376	15.730	29.597	21.944	22.443
Salade groenten	9.915	11.314	11.604	10.057	8.630
Spanje	42.932	48.233	58.621	52.577	56.035
Duitsland	9.469	9.715	10.916	10.027	6.160
België	6.655	7.655	8.522	8.112	10.479
Italy	5.821	7.170	9.840	9.277	8.674
France	3.002	3.517	3.869	4.118	3.452
Tunesië	65	277	901	839	843
Ver. Koninkrijk	106	323	705	328	383
Griekenland	49	132	304	228	321
Zweden	250	197	241	114	285
Overige	168	410	2.180	970	752
EXPORT	90.202	97.014	107.885	111.593	109.122
EU28	82.937	89.699	98.706	102.006	100.305
EU28 extra	7.266	7.315	9.179	9.587	8.817
Sla, niet krop	62.710	66.031	68.553	72.862	70.787
Sla, krop	24.772	28.939	35.821	35.093	33.681
Salade groenten	2.720	2.044	3.510	3.637	4.654
Duitsland	19.535	25.067	30.350	32.969	33.398
Italy	21.898	17.759	21.025	19.142	17.948
België	6.674	7.897	8.281	8.945	12.317
Ver. Koninkrijk	7.908	8.464	6.038	8.590	6.445
France	6.136	7.519	8.121	6.033	4.302
Zweden	2.847	2.643	2.826	4.183	3.517
Finland	2.365	2.101	2.495	3.444	3.314
Spanje	1.482	1.833	2.879	2.897	2.947
Polen	2.531	2.067	2.018	1.777	1.944
Denemarken	1.670	1.653	1.847	1.610	2.013
Noorwegen	1.562	1.917	2.118	1.856	1.407
Tsjechië	1.138	2.558	1.648	1.700	1.554
Oostenrijk	1.227	1.535	1.479	1.352	1.965
Ver Arab Em	969	1.273	1.475	1.792	1.672
Estland	286	569	1.939	1.225	1.077
Ierland	1.229	1.561	1.080	1.326	1.248
Slowakije	494	763	1.041	1.001	925
Litouwen	1.021	959	1.307	669	666
Griekenland	726	955	751	644	937
IJsland	947	835	744	750	844
Saoedi Arabië	346	587	679	804	1.181
Hongarije	833	853	760	683	690
Cyprus	304	257	365	1.652	484
Overige	6.074	5.389	6.619	6.547	6.327

Nederland: Export sla, uitsluitend Nederlands product (in tonnen)

Bron: KCB/GFH	SLA TOTAAL			IJSBERGSLA			KROPSLA			LOLLO BIOND			LOLL O ROSS A	ROME IN SE	EIKE N BLA D
	2017	2018	2019	2017	2018	2001	201	201	201	2017	2018	2019	2019	2019	2019
Totaal	41.70	39.59	42.99				3.78	3.39	3.57				812	357	219
Italië	17.01	15.23	17.87				27	2	19	0	0	0	1	3	0
Duitsland	6.284	5.859	6.424				1.50	1.78	1.66	261	230	212	35	31	12
Frankrijk	2.715	3.387	3.081				3	10	14	10	0	-	-	1	-
België	2.814	2.328	2.602				111	46	274	1	2	4	4	1	1
Ver Kon	1.334	2.188	1.660	548		980	764	603	637	7	7	4	18	11	10
Zweden	1.234	1.828	1.436	736			263	283	259	77	71	62	88	5	14
Spanje	933	775	1.193	872	773		38	2	12	3	-	-	-	-	-
Ver Arab	1.056	934	1.089	195	145	306	168	199	151	207	224	230	268	56	77
Saoedi-	707	638	848	106	82	296	149	80	80	240	284	280	166	1	26
Oostenrijk	532	376	838	528	372	833	3	3	3	0	0	0	0	1	0
Denemarke	419	349	528	376	311	467	25	17	25	8	1	7	5	23	0
Finland	570	919	517	456	810	438	7	6	11	0	0	-	13	49	5
Griekenlan	240	225	480	239	217	438	-	2	27	-	4	6	9	-	0
Quatar	505	450	423	281	205	168	33	38	38	82	102	98	80	5	34
Polen	741	506	401	452	410	355	272	86	27	10	3	10	4	5	1
IJsland	380	360	369	328	336	347	31	8	5	-	0	0	2	14	0
Servië	161	134	309	159	131	304	0	3	-	0	-	0	4	0	-
Bulgarije	528	200	291	518	195	290	10	5	-	0	0	0	1	-	0
Koeweit	329	188	274	222	72	145	37	38	44	34	40	46	31	0	8
Hongarije	254	73	258	199	36	166	53	37	93	0	0	0	0	0	0
Estland	446	300	237	390	250	155	7	5	1	0	-	0	3	76	1
Tsjechië	385	229	207	249	208	205	130	9	0	1	6	0	0	2	0
Ierland	91	260	186	-11	219	122	6	6	7	4	6	5	18	23	11
Cyprus	74	320	172	70	298	151	2	1	-	0	1	1	2	17	-
Roemenië	163	236	165	138	210	155	6	18	-	9	2	1	1	7	0
Slowakije	288	196	142	266	195	43	18	-	99	0	0	-	-	0	-
Bahrein	240	157	141	202	102	64	6	10	13	16	20	30	26	0	8
Oman	78	108	85	35	50	37	7	6	5	16	29	24	14	1	5
Noorwegen	199	171	80	195	165	79	1	1	0	0	-	0	0	0	0
Overige	998	659	682	715	482	555	109	86	68	30	17	12	16	22	5

Nederland: Export sla, uitsluitend Nederlands product (in tonnen)

Bron: KCB/GFH	2017	2018	2019
Totaal sla	41.708	39.592	42.998
Ijsbergsla	35.185	33.795	36.992
Kropsla	3.786	3.393	3.575
Lolo Bionda	1.017	1.049	1.033
Lollo Rossa	972	820	812
Romeinse	456	286	357
Eikenblad	242	230	219
Batavia	29	6	4
Krul	13	9	4
Bind	9	3	3
Lolo Blanca	0	-	-

België: Import en export sla (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
IMPORT	30.878	31.674	27.865	29.871	32.051
EU28	30.874	31.671	27.732	29.867	32.042
EU28 extra	4	3	133	4	10
Sla, niet krop	22.963	22.110	17.865	21.415	21.620
Sla, krop	5.464	7.013	7.000	5.219	6.388
Salade groenten	2.451	2.551	3.000	3.237	4.043
Nederland	12.143	12.442	10.352	12.721	14.418
Spanje	8.533	8.795	8.509	9.542	9.018
France	3.868	4.495	3.520	2.842	3.196
Italy	2.950	1.756	2.257	3.614	4.235
Duitsland	3.339	4.127	3.088	1.065	1.164
Overige	45	59	140	87	21
EXPORT	56.489	56.643	61.684	41.136	38.538
EU28	56.370	56.350	61.591	40.993	38.365
EU28 extra	119	293	93	143	173
Sla, krop	27.044	25.972	27.003	23.212	20.281
Sla, niet krop	13.180	13.058	12.588	14.598	14.997
Salade groenten	16.264	17.614	22.094	3.326	3.260
Duitsland	26.872	25.371	29.644	16.764	16.062
Nederland	9.717	9.954	10.264	9.750	8.947
France	11.865	12.526	10.235	8.066	7.530
Luxemburg	2.039	1.925	1.868	2.421	2.473
Polen	1.285	2.591	4.354	1.293	1.022
Spanje	1.928	1.302	2.015	1.491	1.494
Italy	500	677	1.201	24	9
Tsjechië	500	562	508	363	285
Estland		196	530	152	244
Cyprus			199	496	49
Letland	1.081	258	27		2
Litouwen	210	502	248	46	16
Griekenland	168	419	230	6	139
Overige	324	360	361	263	266

Spanje: Export sla (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
Wereld	747.380	763.092	775.035	813.659	770.469
EU28	711.109	728.903	744.793	779.456	734.769
EU28 extra	36.271	34.188	30.243	34.203	35.699
Sla, krop	456.931	456.835	493.201	508.708	471.405
Sla, niet krop	278.985	294.821	273.644	296.417	290.044
Salade groenten	11.464	11.436	8.191	8.534	9.019
Duitsland	191.817	189.974	202.167	199.086	175.552
Frankrijk	125.544	146.140	152.998	148.643	127.871
Ver. Koninkrijk	120.222	122.387	116.758	129.547	124.980
Italy	59.565	60.517	58.960	67.888	69.307
Nederland	63.143	58.810	59.083	59.921	62.793
Polen	27.455	29.601	29.393	39.590	40.062
Zweden	31.378	29.465	29.805	31.357	28.318
Denemarken	16.483	15.382	16.683	17.120	15.045
Tsjechië	12.405	14.783	14.853	15.665	15.303
Oostenrijk	12.649	13.240	13.382	12.423	13.681
Finland	13.152	12.338	11.572	11.139	12.540
Zwitserland	13.253	11.412	9.112	10.733	11.539
België	8.642	8.448	7.810	9.971	9.748
Saoedi Arabië	5.639	8.712	8.886	8.523	9.874
Portugal	3.567	4.558	5.766	9.080	9.716
Noorwegen	8.279	3.948	2.771	6.166	7.062
Hongarije	5.063	4.921	5.174	6.219	6.379
Ierland	4.389	5.132	5.537	6.178	5.472
Ver Arab Em	4.640	5.668	5.823	5.663	4.147
Litouwen	5.929	4.164	3.542	2.535	2.491
Slowakije	1.749	1.781	2.612	3.194	4.696
Bulgarije	2.218	2.113	2.152	3.028	3.046
Estland	253	1.011	1.783	1.761	1.802
Roemenië	721	1.018	1.201	1.123	1.358
Letland	1.538	1.436	1.349	854	940
Griekenland	1.328	339	846	700	1.399
Samoa	832	792	941	843	996
Kroatië	555	541	595	819	1.031
Overige	4.974	4.461	3.480	3.891	3.319

Spanje: Export sla in 2019 per type (in tonnen)

Bron: Eurostat	Totaal	Sla, krop	Sla, niet krop	Salade groenten
Wereld	770.469	471.405	290.044	9.019
EU28	734.769	441.841	284.249	8.679
EU28 extra	35.699	29.564	5.795	340
Duitsland	175.552	110.381	62.748	2.423
France	127.871	56.164	70.881	827
Ver. Koninkrijk	124.980	86.407	37.350	1.223
Italy	69.307	42.637	25.593	1.077
Nederland	62.793	43.379	18.593	821
Polen	40.062	20.868	18.674	521
Zweden	28.318	19.222	9.017	78
Tsjechië	15.303	11.527	3.725	51
Denemarken	15.045	7.880	6.779	386
Oostenrijk	13.681	9.082	4.424	175
Finland	12.540	8.604	3.907	29
Zwitserland	11.539	8.556	2.846	136
Saoedi Arabië	9.874	9.826	48	0
België	9.748	6.411	2.998	339
Portugal	9.716	5.089	4.382	245
Noorwegen	7.062	5.751	1.311	
Hongarije	6.379	1.553	4.751	75
Ierland	5.472	3.841	1.556	76
Slowakije	4.696	3.494	1.146	55
Ver Arab Em	4.147	3.812	332	3
Bulgarije	3.046	1.049	1.930	67
Litouwen	2.491	1.066	1.398	27
Estland	1.802	290	1.507	6
Griekenland	1.399	769	629	0
Roemenië	1.358	620	705	33
Kroatië	1.031	410	533	88
Overige	5.256	2.717	2.281	257

Duitsland: Import sla naar land van herkomst (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal	296.980	290.382	279.610	272.093	262.265
EU28	296.668	289.730	278.720	271.290	261.464
EU28 extra	312	652	890	803	801
Spanje	150.532	143.885	134.679	134.543	136.673
Italy	59.514	61.856	56.571	56.783	54.596
Nederland	28.740	32.308	35.090	35.171	33.026
France	33.669	30.868	33.055	26.474	19.530
België	17.053	15.188	14.598	13.192	12.051
Polen	1.282	1.161	1.046	1.397	2.287
Portugal	1.871	1.068	825	1.189	1.546
Oostenrijk	1.424	1.247	847	783	739
Griekenland	877	725	774	394	105
Ver. Koninkrijk	119	206	405	587	340
Denemarken	303	288	308	328	191
Zweden	157	300	262	196	218
Tunesië		79	303	279	329
Egypte	0		396	181	317
Turkije	5	324	55	267	129
Finland	289	93	131	106	24
Malta	567	330			
Marokko	301	243	88	68	17
Overige	277	213	175	156	148

Duitsland: Import sla naar land van oorsprong (in tonnen)

Bron: SBA	2015	2016	2017	2018	2019
Spanje	157.163	149.239	139.899	139.753	141.556
IJsbergsla	92.967	86.353	81.097	92.434	84.907
Kropsla	52.719	51.090	46.134	33.999	36.569
Ov. sla	11.476	11.796	12.668	13.321	20.080
Italië	60.142	62.631	57.172	57.275	55.317
IJsbergsla	31.305	31.880	28.782	26.249	27.052
Kropsla	17.181	18.149	16.673	17.158	14.388
Ov. sla	11.655	12.602	11.718	13.868	13.876
Nederland	24.301	27.541	30.346	31.202	30.392
IJsbergsla	16.726	18.803	21.213	21.233	19.206
Kropsla	6.094	7.244	7.770	8.052	8.607
Ov. sla	1.480	1.493	1.363	1.917	2.579
Frankrijk	32.210	29.111	31.857	25.242	18.956
IJsbergsla	19.518	17.566	19.153	15.168	11.691
Ov. sla	8.689	7.735	7.688	7.303	5.012
Kropsla	4.003	3.810	5.015	2.771	2.253
België	17.847	15.960	14.841	13.054	12.306
Kropsla	10.850	9.600	8.646	7.528	7.563
IJsbergsla	6.203	5.267	5.226	4.739	3.505
Ov. sla	794	1.092	970	787	1.238

Italië: Export sla (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal	133.976	146.766	137.857	153.587	154.715
EU28	130.461	142.792	133.699	149.142	148.824
EU28 extra	3.515	3.974	4.158	4.445	5.891
Duitsland	43.354	47.255	40.815	48.679	55.658
Oostenrijk	13.506	14.250	14.131	15.998	14.254
Ver. Koninkrijk	11.724	12.814	12.271	12.608	10.898
Polen	9.185	9.048	9.971	11.849	12.113
Nederland	7.849	9.029	9.481	10.688	11.170
France	8.328	12.353	7.882	9.597	7.514
Slovenië	8.220	8.045	8.508	8.626	7.544
Roemenië	4.090	4.056	5.503	4.311	3.053
Zwitserland	2.960	3.142	3.185	3.490	4.363
België	2.169	2.506	2.813	3.680	4.355
Kroatië	3.401	3.306	3.262	3.171	3.332
Tsjechië	1.501	2.122	2.387	3.262	3.112
Zweden	2.803	3.133	2.860	1.939	1.964
Denemarken	2.263	1.959	1.935	1.646	2.361
Spanje	1.835	2.297	1.969	1.481	1.390
Griekenland	1.962	1.062	1.179	1.475	1.830
Hongarije	1.370	1.834	1.439	1.892	1.376
Litouwen	2.211	1.089	1.458	1.500	1.158
Ierland	897	1.300	1.374	1.447	1.418
Slowakije	851	965	769	1.293	1.007
Overige	3.496	5.202	4.665	4.954	4.847

Italië: Import sla (in tonnen)

Bron: Eurostat	2015	2016	2017	2018	2019
Wereld	91.308	93.378	98.262	109.651	120.370
EU28	90.944	93.347	96.750	109.300	119.883
EU28 extra	364	32	1.511	351	487
Spanje	52.257	58.485	56.295	63.414	66.344
Nederland	22.133	19.047	21.585	26.854	29.329
Duitsland	6.838	4.882	6.749	8.020	9.068
France	5.147	5.241	6.608	7.503	10.197
Denemarken	1.773	2.427	2.001	1.208	2.244
Polen	349	1.406	2.151	1.379	1.417
Oostenrijk	687	459	652	710	638
Egypte	21	9	1.406	251	456
Overige	2.102	1.422	814	312	677

